

Tájékoztató

az ELTE TáTK 2023-ben felvett szociológia alapképzéses hallgatói számára a SPECIALIZÁCIÓKRÓL

Általános leírás és JELENTKEZÉS

A specializációk teljesítéséhez a hallgatóknak 21-25 kreditet kell elvégezniük a specializációhoz rendelt kurzuskínálatból, az ott megadottak szerint. **A specializáció nem kötelező.** Sikeres elvégzés után a diplomához (= oklevélhez) betétlapot állít ki a Tanulmányi Hivatal az elvégzett specializációról.

A specializációk a 3. félévben (azaz a 2024/25/1-ben) indultak egy-egy orientációs kurzussal.

A 2024/25. I. félévben meghirdetett orientációs kurzusok:

Tárgykód	Tantárgy neve	Specializáció
SZOCBA25.1	Innovatív kvantitatív módszerek a társadalomkutatásban	ADATKÖZPONTÚ TÁRSADALOMTUDOMÁNY
SZOCBA35	Társadalomtudományi elméletek a bűnözésről	KRIMINOLÓGIA
SZOCBA129	Nemek szociológiája	NEMEK SZOCIOLÓGIÁJA
SZOCBA28	A szervezetek világa	SZERVEZETEK VILÁGA
SZOCBA87	Mai szociális problémák és szociálpolitikai válaszok	SZOCIÁLIS PROBLÉMÁK MAGYARORSZÁGON
SZOCBA-SZPSZ1	A szociálpszichológia alapkérdései	SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA
SZOCBA54	A tömegkommunikáció szociológiája	MÉDIASZOCIOLÓGIA

2025. február 6-án 17 óráig jelentkezhetnek a specializációkra azok a hallgatók, akik aktívként regisztráltak/regisztrálnak 2024/25/2-re, a Neptun/Ügyintézés/Kérvények helyen található „**TáTK szociológia alapképzés specializáció választása**” c. kérvény leadásával.

Specializációra csak akkor kerülhet be a hallgató, ha teljesítette SZOCBA110 kódú Projekt kurzus valamelyikét, vagy 2024/25/2-ben felveszi a meghirdetett Projekt kurzust.

A specializációra történő jelentkezés elbírálása **2025. február 7-én lesz**, amikor már várhatóan a 2024/25/1-es teljesítések pontosan rögzítve lesznek a Neptunban. *(Itt is megkérjük a hallgatókat, hogy időben ellenőrizzék a Neptunba rögzített érdemjegyeiket!)*

A specializációk max. 25, min. 10 fővel indulnak.

A hallgatók elsődlegesen az összesített korrigált kreditindex alapján lesznek rangsorolva a választott specializációkon, másodlagos szempontként az adott specializáció orientációs (2024/25/1-ben felvett) kurzusának érdemjegyét vesszük figyelembe.

A specializációs kurzusokra a 2024/25/2-es rangsoros tárgyfelvétel során *nem* tudnak jelentkezni a hallgatók. A specializációra bekerült hallgatóknak a Tanulmányi Hivatal veszi fel a specializációs kurzusait a versenyjelentkezés megkezdése előtt, az esetleges üres helyekre a versenyjelentkezés során bárki jelentkezhet.

Azoknak a hallgatóknak, akik nem az ajánlott ütemben végzik a választott specializációt nem feltétlenül tudjuk garantálni a kurzusok meghirdetését.

SPECIALIZÁCIÓK LEÍRÁSAI

1.) ADATKÖZPONTÚ TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Felelős: Barna Ildikó és Németh Renáta

A társadalomkutatás számos kvantitatív módszert alkalmaz társadalmi trendek vagy viselkedésmintázatok leírására. Kvantitatív módszereket alkalmaznak olyan alapvető területeken, mint a társadalmi egyenlőtlenségek, az online közösségek, az egészség, a gazdaság vagy a közigazgatás kutatása. A vállalati vagy közpolitikai döntéshozatal nem képzelhető el adatokkal megalapozott támogatás nélkül. Ugyanakkor a kvantitatív készségek az általános globális munkaerőpiacon is jól hasznosíthatók, hiszen mindenhol növekvő igény van a nagy volumenben termelődő üzleti és közigazgatási adatok felhasználására. A specializáció adatelemzési módszerek széles körével ismerteti meg a hallgatókat, miközben szilárd alapokat ad a kutatás logikájának (mi a kérdés, mit mérünk, hogyan mérünk, hogyan elemzünk, mire következtetünk) megértéséhez is. A képzés gyakorlatorientált, statisztikai programcsomagok segítségével valós kutatási kérdésekkel, valós adatbázisokon végzünk másodelemzéseket. A specializáció orientációt nyújt a kvantitatív eszközöket hasznosító mesterszakjainkra is (survey statisztika és adatanalitika, szociológia).

A specializáció teljesítéséhez az alábbi 5 kurzust kell elvégezni:

KÓD	CÍM	KREDIT	OKTATÓ	TÍPUS	Előfeltétel	MELYIK TANTERVI TÁRGYCSOPORTHOZ TARTOZIK a specializáció tárgya:
SZOCBA25.1	Innovatív kvantitatív módszerek a társadalomkutatásban	5	Koltai Júlia	előadás	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA40	Modellépítés	5	Barna Ildikó	gyakorlat	SZOCBA107	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA111	Adatvizualizáció	5	Katona Eszter	gyakorlat	SZOCBA106	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA117.1	Kvantitatív kutatószeminárium	5	Szeidl Blanka, Tátrai Annamária	gyakorlat	SZOCBA25, SZOCBA40	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA39	Komparatív társadalomkutatás	5	Németh Renáta, Tátrai Annamária	gyakorlat	SZOCBA40	Differenciált szakmai tárgyak

2.)
KRIMINOLÓGIA

Felelős: Fiáth Titanilla – Huszár László

A specializáció a bűnelkövetéssel és a büntetéssel kapcsolatos szociológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai és kulturális antropológiai ismereteket kínál mindazoknak, akik a Társadalomtudományi Kar mesterszakjaira igyekeznek, ezeken belül különösen a kisebbségpolitika, a szociológia, a szociális munka, közösségi és civil tanulmányok mesterszakokra

A specializáció teljesítéséhez az alábbi 5 kurzust kell elvégezni:

KÓD	CÍM	KREDIT	OKTATÓ	TÍPUS	Előfeltétel	MELYIK TANTERVI TÁRGYCSOPORTHOZ TARTOZIK a specializáció tárgya:
SZOCBA35	Társadalomtudományi elméletek a bűnözésről	4	Huszár László	előadás	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA96	A kriminológiától a kriminálpolitikáig: módszerek és értelmezési keretek	4	Bacsák Dániel, Krámer Lili	előadás	SZOCBA02	Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák
SZOCBA38	A bűnelkövető profilja	5	Solt Ágnes	gyakorlat	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA/K3	Kvalitatív kutatások bűnelkövetők körében	5	Fiáth Titanilla	gyakorlat	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA/K4	A büntetés és annak intézményrendszere	5	Huszár László	gyakorlat	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak

3.)
SZERVEZETEK VILÁGA

Felelős: Gerő Márton

A modern társadalom szervezeti társadalom. Amellett, hogy tevékenységeink jelentős része kötődik különböző szervezetekhez (például az iskola vagy a munkahely), mindennapjainkat alapvetően a bürokratikus szervezetek által meghatározott szabályrendszerek és keretek között éljük, a gazdasági szervezetek által előállított termékek közül válogatunk, a média vagy éppen a tudományos szervezetek által előállított és közvetített tudás segít eligazodni a világban. Alapvető fontosságú tehát, hogy megértsük, hogyan működnek a különböző, gazdasági, politikai vagy civil szervezetek.

A specializáció elsődleges célja, hogy felkészítse a hallgatókat szervezeti folyamatok áttekintésére és értelmezésére. Ezért a specializáció keretében a hallgatók betekintést nyerhetnek a szervezetszociológia alapvető eredményeibe, a szervezeti erőforrások és hálózatok kérdéseibe, a munkaerőpiac, munkajog, a bürokrácia, Európai Unió és nemzetközi szervezetek világába, de foglalkozhatnak a nonprofit és civil szervezetek, illetve társadalmi mozgalmak működésével is. A specializáción különös hangsúlyt fektetünk a vezetés és a hatalom kérdéseire. A szervezeteket nem csupán racionális, gazdasági-munkaerőpiaci vagy folyamat-szervezési aspektusokból vizsgáljuk, hanem azokra a politikai és mindennapi hatalomgyakorlás alapvető formálóiaként tekintünk.

A specializáció a TáTK szociológia, a közösségi és civil tanulmányok mesterszakára, illetve a vezetés és szervezés Msc-re (pl. ELTE GTK) orientál.

A specializáció teljesítéséhez az alábbiak közül 2 előadást és 3 gyakorlatot kell elvégezni:

KÓD	CÍM	KREDIT	OKTATÓ	TÍPUS	Előfeltétel	MELYIK TANTERVI TÁRGYCSOPORTHOZ TARTOZIK a specializáció tárgya:
SZOCBA28	A szervezetek világa	4	Gerő Márton	előadás	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA203	A szervezetek jogi-intézményi környezete	4	Kövér-Van Til Ágnes	előadás		Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA204	Nonprofit menedzsment	3	Arapovics Mária, Hegyesi Gábor	gyakorlat		Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA42.1	Civil társadalom, civil és nonprofit szervezetek működés közben	5	Hegyesi Gábor	gyakorlat	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA27.1	Szervezetek és hálózatok	5	Gerő Márton	előadás	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA30.1	Szervezetfejlesztés és szervezeti kommunikáció	4	Huszár László	gyakorlat	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA43.1	Társadalmi innovációk kutatása	5	Fokasz Nikosz, Sik Dorottya	gyakorlat		Differenciált szakmai tárgyak

4.)
NEMEK SZOCIOLÓGIÁJA

Felelős: Gregor Anikó

A nemek közötti viszonyok a társadalom működésének alapviszonyai. A specializáció óráin azokat a társadalmi mechanizmusokat ismerjük meg részletesen, amelyek azt szabályozzák, hogy más egyéb viszonyrendszerekkel (osztály, etnicitás, rassz, szexualitás, kor) interakcióban nőként vagy férfiként ki milyen cselekvési térrel rendelkezik egy társadalomban, hogyan befolyásolja ez a párkapcsolati, baráti, családi, kisközösségi viszonyain keresztül a társadalmi létét, azaz milyen a strukturális pozíciója a társadalom nemi rendje szerint.

Azt vizsgáljuk:

- Milyen történeti, kulturális, hatalmi, politikai, gazdasági, geopolitikai összetevői vannak a nemek közötti társadalmi viszonyoknak?
- Milyen különféle viszonyokat képesek ezek az összetevők nemek között keletkeztetni a világ különböző pontjain?
- A különféle társadalmi intézmények hogyan vesznek részt a nemek közti viszonyok alakításában, szabályozásában?
- Milyen következményei vannak a különféle nemi viszonyoknak a globális társadalom működésére és az abban élő nők és férfiak egyéni életesélyeire, lehetőségeire?
- Megváltoztathatók-e, és ha igen, kik vagy mik által és hogyan ezek a nemi viszonyok? Meddig terjed ebben az egyének cselekvési tere, és mitől függ, hogy ez mekkora?

A specializáció kurzusai főként a kritikai elméletek felől közelítik meg a nemek viszonyát és az ahhoz kapcsolódó különféle jelenségeket és társadalmi problémákat. Fő motivációnk, hogy a specializáció óráit látogató diákok olyan tudással gazdagodjanak, amely segíti őket a társadalom nemi rendjének elemzésében, annak saját életükre gyakorolt hatásainak felismerésében és a cselekvési lehetőségeik végiggondolásában.

A specializáció kurzusairól bővebb leírás [ezen a weboldalon](#) érhető el.

A specializáció teljesítéséhez az alábbi 5 kurzust kell elvégezni:

KÓD	CÍM	KREDIT	OKTATÓ	TÍPUS	Előfeltétel	MELYIK TANTERVI TÁRGYCSOPORTHOZ TARTOZIK a specializáció tárgya:
SZOCBA129	Nemek szociológiája	4	Gregor Anikó	előadás	SZOCBA04	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA130	Nemek társadalomtörténete	4	Magos Gergely	előadás	SZOCBA07	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA128	Nemek a pszichológiai és szociálpszichológiai elméletekben	4	Csányi Gergely	előadás	SZOCBA76 és SZOCBA78	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA131	Társadalompolitika a nemek közti viszonyok perspektívájából	5	Kövér-Van Til Ágnes	gyakorlat	SZOCBA04 és SZOCBA08	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA132	Nemek közti viszonyok a nyilvános diskurzusokban	5	Schleicher Nóra	gyakorlat		Differenciált szakmai tárgyak

5.)

SZOCIÁLIS PROBLÉMÁK MAGYARORSZÁGON

Felelős: Rácz Andrea

A „Szociális problémák Magyarországon” specializáció kurzusainak középpontjában az a kérdés áll, hogy milyen szociális problémákkal küzd a magyar társadalom, erre milyen szolgáltatói válaszok léteznek és a szociális munka milyen eszközökkel dolgozik a különböző kliensrendszerekkel a problémák megoldása és a társadalmi jól-lét előmozdítása érdekében.

A specializáció fő célkitűzése, hogy a diákok megismerjék a hazai szociálpolitikai intézményrendszer működését és kihívásait, valamint a szociális munka praxisába is betekintést nyerjenek.

A specializáció elvégzéséhez 22-25 kredit szükséges.

KÓD	CÍM	KREDIT	OKTATÓ	TÍPUS	Előfeltétel	MELYIK TANTERVI TÁRGYCSOPORTHOZ TARTOZIK a specializáció tárgya:
SZOCBA87	Mai szociális problémák és szociálpolitikai válaszok	3	Juhász Gábor	előadás		Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák
SZOCBA18	Iskola és társadalom	5	Berényi Eszter	gyakorlat	SZOCBA01, SZOCBA05 és *SZOCBA07	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA102.1	Emberi jogok és kirekesztett társadalmi csoportok	5	Juhász Gábor	gyakorlat		Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák
SZOCBA202	Társadalmi problémák kutatása	5	Rácz Andrea	gyakorlat		Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák
SZOCBA201	Közösségi egészségfejlesztés és tervezés	5	Kollányi Zsófia	gyakorlat		Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák
SZMBA204	Deviancia és diverzitás	5	Kövér-Van Til Ágnes	előadás		Szabadon választható
SZOCBA61	Oktatásszociológia	4	Berényi Eszter	előadás	SZOCBA01	Differenciált szakmai tárgyak

6.)

SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA

Felelős: Huszár László

A Szociálpszichológia specializáció (összesen: 23 kredit) célkitűzése egyrészt az alapképzésben elsajátítható szociálpszichológiai ismeretek bővítése, másrészt olyan hallgatók képzése, akik eredményesen folytathatják tanulmányaikat a Szociológia MA szakon (elsősorban a Mikroszociológia és szociálpszichológia modul teljesítésével).

A specializáció elvégzéséhez 23 kredit szükséges.

KÓD	CÍM	KREDIT	OKTATÓ	TÍPUS	Előfeltétel	MELYIK TANTERVI TÁRGYCSOPORTHOZ TARTOZIK a specializáció tárgya:
SZOCBA-SZPSZ1	A szociálpszichológia alapkérdései	5	Huszár László	előadás	<i>SZOCBA76*</i> , <i>SZOCBA78*</i>	Differenciált szakmai tárgy
SZOCBA-SZPSZ2	Az én és az identitás szociálpszichológiai megközelítésben	4	Fiáth Titanilla	gyakorlat		Differenciált szakmai tárgy
SZOCBA-SZPSZ3	Személyszelés, személyközi viszonyok	4	Modla Zsuzsanna	gyakorlat		Differenciált szakmai tárgy
SZOCBA-SZPSZ6	Csoportok szociálpszichológiája	5	Dessewffy Tibor	előadás		Differenciált szakmai tárgy
SZOCBA(79-80)/23	Alkalmazott szociálpszichológia	5	Csepei György	gyakorlat	SZOCBA78	Szociálpszichológia szeminárium tárgycsoport

MÉDIASZOCIOLÓGIA

Felelős: Schleicher Nóra

A médiaszpecializáció kurzusait azoknak a hallgatónak ajánljuk, akiket érdekel a nyelvhasználat, a személyközi kommunikáció, a tömegkommunikáció és az új média kapcsolatalakító, társadalomformáló hatása, kritikai vizsgálata, elméleti és gyakorlati tudásukat, készségeiket, képességeiket ilyen irányokba is szeretnék fejleszteni. Az előadások többek között a nyilvánosság szerkezetével és működésével, a média hatásmechanizmusával, a digitális kapitalizmus jellemzőivel, identitás, nyelvhasználat és hatalom kölcsönhatásával foglalkoznak. A készségfejlesztést célzó szemináriumok a meggyőző beszéd, a jó prezentáció, az érvelés, a vita, a diszkurzuselemzés, valamint a közösségi média-, a piac-és marketingkutatás gyakorlatába vezetnek be a hallgatókat.

A specializáció elvégzése számos területen javítja a munkaerőpiaci elhelyezkedés lehetőségeit és a TáTK szociológia mester szakja mellett jó alapot jelent a kommunikáció- és médiatudomány mesterszakra (pl. ELTE BTK, Corvinus, BME) való jelentkezéshez is.

A specializáció elvégzéséhez 21 kredit szükséges.

KÓD	CÍM	KREDIT	OKTATÓ	TÍPUS	Előfeltétel	MELYIK TANTERVI TÁRGYCSONPORTHOZ TARTOZIK a specializáció tárgya:
SZOCBA54	A tömegkommunikáció szociológiája	4	Schleicher Nóra	előadás	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA22	Közösségi média-kutatás	5	Dessewffy Tibor	gyakorlat	SZOCBA107	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA55	Szemiotika, kommunikáció, média	4	Schleicher Nóra	előadás	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA57	Piac- és közvéleménykutatás	4	Máth András	gyakorlat	SZOCBA02	Differenciált szakmai tárgyak
SZOCBA121.1	Retorika	4	Schleicher Nóra	gyakorlat	SZOCBA02	Készségtárgyak